

wszelkich starań, aby mogła ona stawić czoła współczesnym wyzwaniom, które dzisiaj tak bardzo chcą wyeliminować ze społeczeństwa tę podstawową, narodotwórczą komórkę.

*Anna Słowikowska*  
*prezes Koła Naukowego Kanonistów KUL*

### SPRAWOZDANIE Z SESJI KOMISJI PRAWNICZEJ ODDZIAŁ LUBLIN POLSKIEJ AKADEMII NAUK 6 LISTOPADA 2007 ROKU

Dnia 6 listopada 2007 roku w siedzibie Oddziału PAN w Lublinie, w Pałacu Czartoryskich przy Placu Litewskim 2, odbyła się sesja naukowa Komisji Prawniczej Oddziału Lubelskiego PAN. Uczestniczyli w niej członkowie Oddziału PAN Lublin oraz młodszy pracownicy naukowcy KUL-u.

Sesję otworzył prof. Jan Gliński, prezes Oddziału PAN w Lublinie. W kilku słowach nawiązał do obchodzonego w tym roku 10-lecia Oddziału PAN w Lublinie i związanej z tym sesji z udziałem prezesa PAN prof. Michała Kleibera. Następnie przewodniczący Komisji Prawniczej, prof. Mieczysław Sawczuk, przystąpił do prezentacji prelegentów: prof. dr hab. Ryszarda Skubisza i prof. dr hab. Władysława Witczaka, oraz podkreślił znaczenie i aktualność tematów sesji.

W swoim wystąpieniu pt. „Aktualne problemy prawa własności intelektualnej” prof. Skubisz podkreślił, iż przedmiotem własności intelektualnej nie jest przedmiot materialny, ale wytwór intelektualny. Istotą wynalazku jest zaistnienie określonego problemu, określony sposób działania oraz idea, pomysł. Wraz z rozwojem cywilizacji dobra niematerialne stają się coraz bardziej wartościowe. W zakresie powstawania wynalazków wyróżnił dwie metody: pierwsza – stosowana w czasie wojny i sytuacji wyjątkowych – polega na zgromadzeniu w ośrodku zdolnych ludzi, którzy za wynagrodzeniem pracują w określonym celu. Druga, stymulująca postęp techniczny, przyznaje określonemu twórcy patent, przez co uzyskuje on monopol na tanie wykonanie produktu w celu zaspokojenia potrzeb społecznych. Tak skonstruowany system patentowy stanowi gwarancję rozwoju gospodarczego.

Wraz z patentem wkomponowany w system konkurencji jest również znak towarowy, będący symbolem towaru, przekazujący konsumentowi określone informacje, np. źródło pochodzenia. W zakresie tego prawa własności intelektualnej, między państwem a twórcą zawarty zostaje rodzaj umowy o monopol prawny na określony znak towarowy.

Odnośnie do aktualnych problemów prof. Skubisz zaznaczył, że w zakresie patentów dużym problemem stają się wynalazki biologiczne. Monopolizacja odkryć skłania wielkie koncerny farmaceutyczne do przesunięcia granicy wynalazku do odkrycia. Aktualnie obowiązujące prawo chroni wynalazki, a nie odkrycia. Metoda zastosowania jakiegoś produktu sprawi, że inny koncern już nie będzie prowadził badań w określonym zakresie.

W dziedzinie znaków towarowych spotyka się tzw. transfer renomy, gdzie znak odrywa się od pierwotnego produktu. Dużej klasy producenci tworzą znaki, które uzyskują same w sobie dużą wartość i zaczynają funkcjonować niezależnie od towaru (np. Adidas). Opierając się na powyższym, autor postawił pytanie, jak daleko chronić transfer renomy.

Odnośnie do prawa autorskiego, znaczącym problemem stał się internet, gwarantujący możliwość uzyskania jak najszybszej informacji. Możliwość przeczytania codziennej gazety internecie podważa sens ekonomiczny wydawania prasy, rozpowszechnianie tekstów w sieci oraz możliwość oglądania telewizji prawie każdej stacji świata w czasie rzeczywistym, a także później, stawia pod znakiem zapytania prawa autorskie. Internetowa telefonia komórkowa daje możliwość prowadzenia rozmów nieodpłatnie.

Na zakończenie autor podkreślił, iż współcześnie obserwujemy zjawisko imperia- lizmu prawa autorskiego w świecie, stanowiącego najbardziej zunifikowaną gałąź prawa. Dobra niematerialne są bowiem wszechobecne.

Drugi referat, wygłoszony przez prof. W. Witczaka, był zatytułowany „Zdolność do ciężkiej pracy intelektualnej”. Autor wyróżnił dwa rodzaje pracy: intelektualną i fizyczną, z których każda wymaga odmiennych predyspozycji organizmu ludzkiego. Warunkiem pracy umysłowej jest wykształcenie ogólne i wiedza fachowa. Ten rodzaj pracy nie wymaga zasadniczo urządzeń, następuje z minimalnym wykorzystaniem sta- łych algorytmów, jednakże z koniecznością własnej pracy twórczej, czyli tworzenia nowych algorytmów; nie pociąga za sobą większego wysiłku energetycznego. Bardzo ważne, z punktu widzenia medycyny, w pracy intelektualnej jest myślenie, będące jedną z funkcji mózgu. Podczas ciężkiej pracy intelektualnej konieczne są wyższe czynności nerwowe oraz odpowiedni wiek, gdzie – zgodnie z danymi przedstawio- nymi przez autora – optymalny wynik można uzyskać pomiędzy 20. a 40. rokiem życia. Ciężka praca umysłowa uzależniona jest również od ogólnego stanu zdrowia.

Podczas dyskusji przeprowadzonej po obu wystąpieniach uczestnicy mieli możli- wość zadania pytań prelegentom. Prof. H. Groszyk pytał o proporcje somatyczne i niesomatyczne w myśleniu. Autor odpowiedział, że o podstawach fizjologicznych myślenia decyduje: sprawny ośrodkowy układ nerwowy, dostarczenie glukozy do organizmu oraz zdolność fizyczna. Prof. J. Gliński pytał, jak prawo chroni twórców, którzy są pomysłodawcami jakiegoś rozwiązania, ale nie są osobami, które je zgłoszą w odpowiednim urzędzie w celu jego opatentowania. Odpowiadając, prof. Skubisz stwierdził, iż zasadą jest, że patent przysługuje twórcy. Jeżeli sprzeda on komuś prawo do patentu, to nabywca staje się jego nowym właścicielem. Przy wystąpieniu zjawiska wynalazków równoległych zastosowana zostaje zasada pierwszeństwa przy zgłoszeniu.

W związku z brakiem dalszych pytań prezes Gliński pogratulował prelegentom wystąpień, a prof. Sawczukowi – trafnego wyboru tematów sesji, po czym zamknął sesję. Jednocześnie poinformował, że treść referatów zostanie opublikowana w *Tece*, wydawanej przez Oddział PAN w Lublinie.

Agnieszka Pyszny  
Katedra Prawa Prywatnego WPPKiA KUL

## SPRAWOZDANIE Z SESJI NAUKOWEJ „EUCCHARISTIA FONS VITAE” – WSPÓŁCZESNE PROBLEMY PRAWNE

W dniu 26 kwietnia 2006 r. odbyła się sesja naukowa zorganizowana przez Instytut Prawa Kanonicznego i Katedrę Historii Źródeł Kościelnego Prawa Polskiego. Jej obrady toczyły się w Domu Pracy Twórczej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Kazimierzu Dolnym, a więc w miejscu o szczególnym uroku, sprzyjającym rozważaniom o Eucharystii jako źródle życia. Uczestnikami byli pracownicy naukowemu Instytutu i przedstawiciele studentów prawa kanonicznego Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL.

Program sesji obejmował dziesięć referatów, które zostały zrealizowane w trzech osobnych panelach, oddzielonych od siebie dyskusją i przerwą. Otwierając sesję, wszystkich zgromadzonych przywitał i wprowadził w tematykę prodziekan WPPKiA KUL, o. prof. dr hab. Wiesław Bar OFMConv. On również przewodniczył pierwszej części, w której wygłoszono trzy referaty. Pierwszy, zatytułowany „Synod Biskupów o Eucharystii z 2005 roku”, przedstawił ks. prof. dr hab. Stanisław Tymosz, który był inicjatorem tejże sesji naukowej. Na początku przybliżył on samą instytucję synodu biskupów, a następnie, powołując się na dokument *Instrumentum Laboris*, wskazał, na co synod uczulił wiernych w związku z Eucharystią. Drugi referat, pt. „Nadużycia w celebracji Eucharystii w świetle instrukcji «Redemptionis Sacramentum»”, wygłosił ks. prof. dr hab. Tadeusz Syczewski. Podczas swojego wystąpienia poruszył cztery kwestie: prawidłowe sprawowanie Mszy świętej, przyjmowanie Komunii świętej, inne zagadnienia związane z sakramentem Eucharystii oraz środki zaradcze. Prelegent podkreślił, że najpoważniejsze wykroczenia narażają na niebezpieczeństwo ważność lub godziwość Eucharystii. Trzeci referat, przedstawiony przez ks. dr. Grzegorza Wojciechowskiego, dotyczył „«Communicatio in sacris» w prawie kanonicznym». Tutaj została omówiona aktywność sakramentalna, która ma się wyrażać we wspólnej modlitwie, w korzystaniu z miejsc świętych i przedmiotów kultu oraz we współudziale w sakramentach. Zwrócono również uwagę na zachowanie ostrożności, by nie dopuścić do błędu indyferentyzmu i prozelityzmu religijnego.